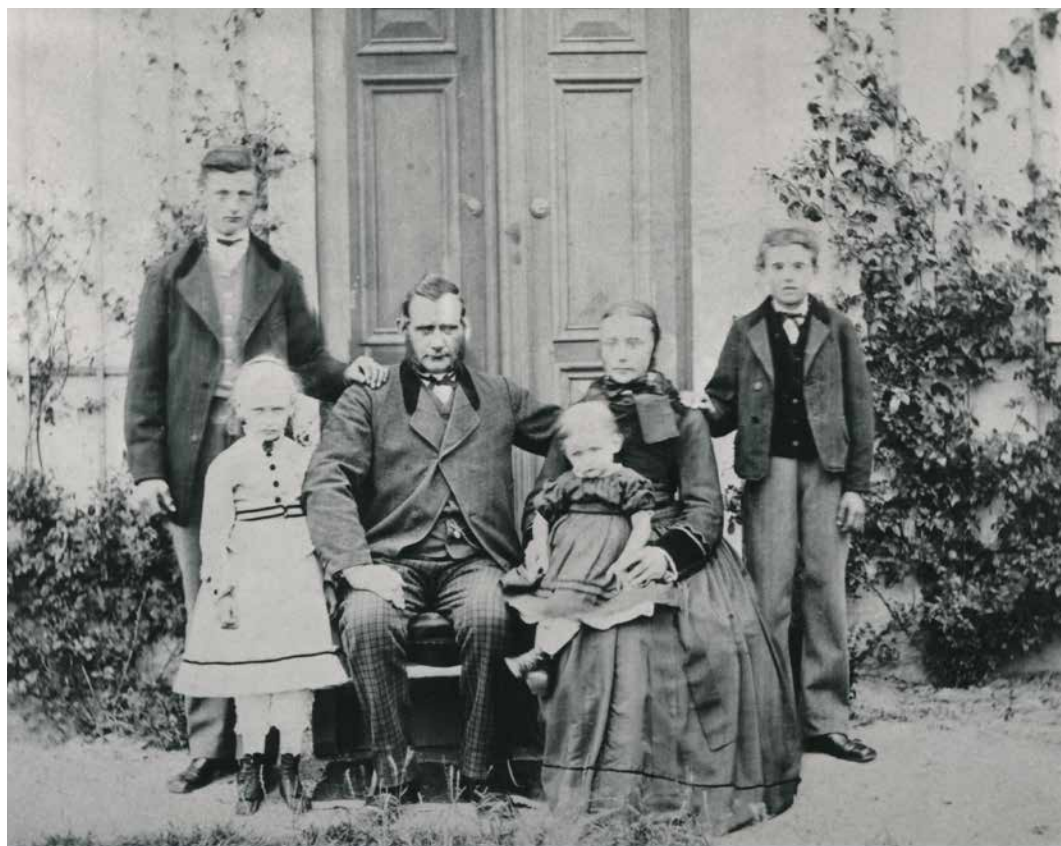


GLEMMER DU

TÅRNBY KOMMUNES LOKALHISTORISKE TIDSSKRIFT

MAJ / JUNI 2016



VED DIGET 28

Gården og slægten

NUMMER 3 / 2016



FORSIDE:

Familien Dirch Gjertsen og Marchen Pittersdatter på bænken foran gården Ved Diget. Stuehuset blev opført i 1870. Sønnen Peter Chrilles (født 1858) yderst til venstre, Ane (født 1867) ved siden af sin far, Anders Gjertsen (født 1860) og på skødet af sin mor Bodil (født 1872). Det var Anders Gjertsen, der overtog gården efter sin far Dirch Gjertsen. Fotograferet omkring 1875. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6352

KILDER

Rigmor Schäfers håndskrevne erindring om Ved Diget 26, 28, 30.

A. Kierulff Jensen (red.): Amagerbogen. Danske Byer og Deres Mænd. København 1939.

COPYRIGHT

Ophavsretten på billederne og illustrationerne tilhører Tårnby Stads- og Lokalarkiv, en anden institution eller en professionel fotograf. Fotografierne må ikke bruges i andre sammenhænge uden tilladelse. Har du brug for et billede eller en illustration, kan du henvende dig til Tårnby Stads- og Lokalarkiv.

For enkelte billeder har det været umuligt at finde frem til den retmæssige ophavsretsindehaver. Dersom Tårnby Stads- og Lokalarkiv krænker ophavsretten, er det ufrivilligt og utilsigtet. Såfremt du mener, der er materiale, der tilhører dig, bedes du derfor kontakte bibliotek@taarnby.dk

HVIS DU VIL VIDE MERE:

Tjek arkivets del af bibliotekets hjemmeside på <https://taarnbybib.dk/sol>

© Tårnby Stads- og Lokalarkiv & Lone Palm Larsen, 2016

Tidsskriftet GLEMMER DU

Research:

Ruth Botøft

Helle Agerskov

Lone Palm Larsen

Tekst og redaktion: Lone Palm Larsen

Layout: Anne Petersen

VED DIGET 28

Gården og slægten

Selvom det er svært af se i dag, så har Kastrup også været en landsby. En af gårdene er bevaret og ejes af Tårnby Kommune – gården Ved Diget 28. Gården blev også kaldt Bernhard Larsens gård, selvom det i virkeligheden var hans kone og familien Gjertsen, der i to generationer før havde ejet gården. I lige linje var der fire slægtled som ejede gården – kun tre af dem drev den som landbrug.

Før dem var gården også ejet af samme slægt – i tre generationer. Siden 1747 har gården altså kun været ejet af to slægter.



Rigmor Larsen fra gården ved Diget har skrevet en lille beretning om livet på gården. Her er hun fotograferet i amagerdragt i 1932.

Fotograf: Kehlet

Foto: Tårnby Stads- og Lokalkarkivet, B6378

KASTRUP LANDSBY

Før Jacob Fortling slog sig ned i Kastrup omkring 1750 med sit Kastrup Værk og sin villa Kastrupgård, var Kastrup en helt almindelig landsby på Amager. Med Kastrupgård blev gårdrækken opbrudt, og hen ad vejen blev der inddraget tre gårde og en del jord. Tidligere havde Kastrup landsby bestået af en gårdrække langs den tidligere Kastrupgårdsvej, som lå parallelt med Kastrupvej. I denne række lå gården Ved Diget 26-30 som den sidste - ofte kaldet gård nr. 11. Gården lå lidt væk fra de øvrige og blev derfor ikke hærget af branden i 1834, som ellers hærgede nogle af gårdene i Kastrup.

Med Fortling kom den nye tid og en begyndende industrialisering. Den udvikling er fortsat. I dag er der ikke meget tilbage, der kan vise den gamle landsby, Kastrup.

Tårnby Kommune har tidligt haft øje for at bevare noget af fortiden i Kastrup. Allerede i 1947 blev Bredegård fredet i klasse A. Gården var en smuk gulkalket firlænget gård med bindingsværk og stråtag. Den var opført i 1834. Det siges, at gården blev brugt som sømærke og derfor var aftegnet på de ældre søkort. Desværre brændte gården natten til den 21. juni 1949 og stod ikke til at redde. Bredegård var nabo til gården Ved Diget.

At bevare noget af det gamle Kastrup, der er så tæt ved Kastrupgård, giver god mening. Det giver os i dag en bedre idé om, hvordan landsbyen så ud dengang. Kastrupgård blev allerede fredet i 1924.

”Af det gamle Kastrup er der ikke meget tilbage – og slet ikke gårde. Jeg bor nu på den gård Ved Diget som min oldefar, Dirch Gjertsen, byggede hovedbygningen til i 1870.

Min oldemor levede længe. Jeg var otte år, da hun døde”.

Det har den sidste private ejer af Ved Diget 26-30, Rigemor Schäfer, skrevet i sine erindringer. Hun var datter af Bernhard Larsen og blev født den 22. september 1917. Hun boede hele sin barndom på gården og flyttede tilbage i 1972. Fra omkring 1962 til 1972 boede der forskellige lejere på gården. Da hun døde i 2006, blev ejendommen solgt. Ejeren solgte derefter til Tårnby Kommune i 2007.

Både Bredegård og gården Ved Diget har haft til formål at bevare noget af det gamle Kastrup, men der var også et sammenbånd mellem familierne. Dirch Gjertsens kone, Marchen Pittersdatter, var datter af Bredegård. Hun var halvsøster til børnene af Thønnes Crillesen.

”Alle marker, hvor min far, mor og vi hjælpere arbejdede, er nu bebygget med store ejendomme”. Det var de jorde, der lå ud til vejen – Ved Diget. ”Der hvor de store husblokke er, har noget af jorden hørt til gården, men blev solgt før kri-



Mark op mod Kastrupgård – formentlig med radiser. På gården Ved Diget 26-30 ses mistbænke, såning og høst i kurv på en gang.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalkiv, B6339

gen, fordi kommunen skulle bygge på arealet. Så kom krigen, og min far forpagtede jorden i nogle år”.

VED DIGET – DIGEVEJ

Før 1926 hed vejen Digevej, men Københavns Kommune beklagede navnesammenfald med en vej i hovedstaden, så Tårnby omdøbte vejen til Ved Diget. Der var en lang række vejnavne, der blev ændret i 1926 af Tårnby Kommune. Det var hovedsageligt for at undgå vejnavne, som var ens eller kunne give anledning til

fejltagelser i forhold til andre kommuners veje. Af offentlige veje blev Digevej omdøbt til Ved Diget, men også en lang række private veje fik et nyt navn.

På et ældre kort fra Kastrup står der, at der er et digespild på jorden lige overfor gården med matrikel nr. 7. Det var fra dengang Chrilles Hansen havde gården. Det må være herfra, at vejnavnet stammer. Det er muligvis det samme område, der blev kaldt digeagre. Før udskiftningen, hvor bøndernes jorde blev samlet i større enheder, havde de forskellige

områder et navn, så alle vidste, hvilken mark der nu skulle arbejdes på. Ordet spjæld – som her er stavet spild – er en gammel betegnelse for et smalt stykke jord.

Selve vejen fortalte Rigmor følgende om ”Da jeg var barn, var der en grøft på den anden side af vejen. Om aftenen var der ikke noget lys på vejene”.

Vejene i Kastrup blev først sent brolagt. Først i 1920erne blev landevejen brolagt. Vejudgif-

terne var især brugt på vejene i Sundbyerne inden Sundby blev en selvstændig kommune i 1896. I Sundbyerne, boede der flere mennesker, og derfor var der brug for bedre veje, så vejene ikke blev et stort uhygiejnisk ælte. Men Sundbyernes veje skulle også rumme alle andre på Amager, der skulle til og fra København. Det gjaldt f.eks. alle landbrugerne, som skulle afsætte deres afgrøder på Grønttorvet.



Kort over Kastrup

Kastrupgård ligger helt ud til den gamle Kastrupgårdsvej. Nederste gård på kortet er Bredegård og mellem den og Kastrupgård ligger gården Ved Diget.

Kilde: Geodatastyrelsen. Høje målebordsblade 1842-1899.

Da der så kom en ny vej, havde det også konsekvenser for haven ud mod vejen. Det berettede Rigmor Schäfer i sin lille erindring.

”Haven er ikke stor mere. Den halve have blev taget til vej. Da jeg var barn, kunne man se helt til Maglebylille. Vi havde også en lang markvej, som førte ud til en stor losseplads, hvor der var mange grise. Nu kan jeg se ud til lufthavnen. Det er meget flot. Der lå flere huse ned til vejen, men de blev revet ned, og vejen blev udvidet og lagt om”.

DYRKNING

Også dyrkningen af jorden har forandret sig meget siden Dirch Gjertsen overtog gården Ved Diget i 1863. Da markerne ikke længere blev brugt til landbrug, blev de bebygget med lejligheder og huse i tiden efter 2. Verdenskrig. Inden da skete en forandring fra det intensive Amagerbrug over til gartneri.

I folketællingen fra 1890 ses flere, der kaldte sig for gartnerne frem for gårdejere eller jordbrugere. Med gartneriet kunne der dyrkes endnu mere



Svend Gerner Larsen og Bernhard Larsen foran plantekasser, mistbænke og afgrøder på gården Ved Diget 26-30. I baggrunden ses Kastrupgårds park. Foto: Tårnby Stads- og Lokalkarkiv, B6283

intensivt med plantekasser, mistbænke med glas og senere også væksthuse. Til sidst også med opvarmede drivhuse. Gartnerierne blev især indført af tilflyttere fra andre dele af Danmark. De slog sig ned på Amagers rige jord. Med deres intensive dyrkning kunne de i længere tid holde stand – mod de stigende ejendomspriser og konkurrence fra det sydlige Europa – end det mere traditionelle landbrug og amagerbrug. I Kastrup drejede det sig blandt andet om gartnerne Matthias Kristensen på Ny Kastrupgård og Thorvald Suhr på Lille Kastrupgård. De stammede begge fra Fyn.

Traditionelt blev der dyrket kål, rødder, løg, porrer og lignende grove grøntsager samt smågrønt. Der blev dog også dyrket korn, som det fortælles af Rigmor Schäfer.

”Her blev også dyrket korn. Når det skulle høstes, kom der et tærskværk, som flere gårde ejede sammen. Nej, hvor det støvede”.

Med de nye gartnere kom der også nye afgrøder som f.eks. jordbær og rabarber. Med afvandingen af de sandede jorde ved strandene blev det også

muligt at dyrke kartofler. Det var nye tiltag, der skete i starten af 1900-tallet.

STORFAMILIEN

Før i tiden var det slet ikke udsædvanligt at bo tre generationer under samme tag. Ganske vist var nogle af gårdene så store, at der var to separate boliger med hver sit køkken, stuer og værelser. Også i familien fra gården Ved Diget har der boet tre generationer sammen. Og til tider har der også boet andre slægtinge i husholdningen.



Høst på gården Ved Diget 26-30. Børnene ligger på høballerne, der er på vej til at blive kørt væk på arbejdsvognen. Der ses også en hest med arbejdsvogn. Fra venstre: nr. 1 Rigmor Larsen, nr. 3 Ellen. En af drengene hed Claus. Foto: Tårnby Stads- og Lokalkarkiv, B6289

”Min bedstefar, Anders Gjertsen, døde kun 59 år gammel. Så min mormor boede hos os lige til sin død – 78 år gammel. Vi havde to karle og en ung pige i huset. Det kan man kalde storfamilie. Middagsmaden fik vi kl. 12. Karlene sad i køkkenet ved en klap, pigene sad lige inden for døren. Vi havde en lille stue i forbindelse med køkkenet.”

Sådan var det i mange gårdmandsslægter – både i Kastруп og i de andre landsbyer på Amager.

DIRCH GJERTSEN

”Min Oldefar, Dirch Gjertsen, var også hestehandler på Vesterbro”. Det har Rigmor Schäfer skrevet i sin lille erindringsbog. Det er også, hvad arkivalierne fortæller. Han var hestehandler, før han overtog gården Ved Diget 28. Det gjorde han i 1863, men også i folketællingen 1880 stod han som gårdejer og hestehandler. Dirch Gjertsen var født i Sundbyvester, men hans far, Gjert Andersen, var fra Ulstrup, og hans mor, Marchen Dirchdatter, var fra Tårnby. De blev gift den 12. maj 1834,



Tre generationer foran stuehuset på gården Ved Diget omkring 1910-1912.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalkonkiv, B6340

og Dirch blev født den 16. oktober 1834. Så mon ikke, det har været et kærlighedsægteskab og ikke et arrangeret. Der var heller ikke den store aldersforskel, som der ellers var på de ægteskaber, hvor gårdene tit kun kunne overtages ved et giftermål med enke eller enkemand. Gjert blev født 10. august 1810 og Marchen blev født 26. juli 1816.

Ganske vist brugte man på landet i lang tid den gamle regel, at en trolovelse gjaldt som et ægteskab. Derfor blev der indgået en del ægteskaber, hvor bruden var temmelig gravid. Trolovelse i kirken som et ritual blev formelt afskaffet i 1799, så var det vielsen, der

satte en dato for, hvornår et barn var født i eller uden for ægteskab.

Den nystiftede familie købte matrikel nr. 2a af Kastrup den 4. december 1834 og bosatte sig derefter i Kastrup.

Også Dirch Gjertsen og hans hustru Marchen Pittersdatter, der blev viet 25. februar 1858, fik et barn "kortere tid" end de

normale ni måneder. Allerede den 28. juni 1858 kom sønnen Pitter Chrilles til verden. Dirch og Marchen var begge født i 1834, så det var ikke et arrangement, hvor en ældre enke eller enkemand blev gift med en yngre ægtefælle.

På det tidspunkt boede ægteparret hos Dirch's forældre i Kastrup. Det var først i 1863,



Marchen Pittersdatters var fra Bredegård. Hun boede som voksen på gården Ved Diget, som var nabogården til hendes barndomshjem. Foto: Tårnby Stads- og Lokalkiv, B6341



Dirch Gjertsen blev ejer af gården Ved Diget i 1863. Han var gift med Marchen Pittersdatter. Foto: Tårnby Stads- og Lokalkiv, B6198

Gjert Andersen og Marchens Dirchdatters børn:
Dirch Gjertsen født 16. oktober 1834
Anders Gjertsen født 25. juni 1837
Adrian Gjertsen født 31. oktober 1839
Abelone Gjertsen født 24. december 1841, død 1842
Peter Gjertsen født 25. august 1850

at de fik deres egen gård – gården Ved Diget. Marchen Pittersdatter flyttede således ind i nabogården til sit barndomshjem på Bredegård.

ADRIAN – DIRCHS BROR

Dirch Gjertsens lillebror blev som ganske lille ”antaget som barn” i Ullerup hos Claus Jansen og Ane Andersdatter. Ved folketælling i 1840 boede han hos sine biologiske forældre, der var han også kun et halvt år gammel. Men ved den næste tælling i 1845 var han hos sine adoptivforældre. Også i 1850 og 1855 blev Adrian noteret som i barns sted. Det betyder, at Adrian har fået de

samme arverettigheder, som hvis han var deres eget barn – muligvis ved et testamente. Et plejebarn arvede sjældent noget, med mindre de var i familie. Ganske rigtigt så overtog Adrian i 1876 gården med matrikel 3h, som tidligere hed 2a af Ullerup. Adrian havde nok ikke mistet kontakten helt til sin biologiske familie. Han fik i 1876 udbetalt 1.000 kr. i forbindelse med salget af skødet på matrikel 2a af Kastrup, da hans far Gjert Andersen solgte til Adrians bror, Dirch Gjertsen. Det var vel lidt arv, selvom Adrian var bortadopteret. Adrians gård i Ullerup fik i 1980erne navnet Petersgaard. Fra 1897 ejede han også Skansen matrikel 7a af Ullerup, efter

Dirch Gjertsen og Marchen Pittersdatters børn:

Peter eller Pitter Chrilles Dirchsen født 28. juni 1858

Anders Dirchsen født 15. oktober 1860

Hans Dirchsen født 4. april 1865, død 5. januar 1873

Ane Dirchsen født 17. april 1867

Karen født 28. oktober 1870, død 7. januar 1873

Bodil Dirchsen født 31. august 1872

Alle de levende børn fik senere navnet rettet til Gjertsen.

Hans og Karen blev begge begravet den 14. januar 1873. Der står desværre intet om dødsårsagen, eller hvorfor de to børn døde med så kort mellemrum.

hans død i 1914 var det arvingerne, der ejede indtil 1920.

Adrian og hans kone, Ane Sophie de Place, bortadopterede selv et barn. Det var Else Marie Gjertsen, som i folketællingen 1880 boede i Ullerup. Hun blev født den 15. juli 1878. Hun indgik i 1890-tællingen som datter i Maglebylille hos Hans Jansen og Sidsel Eibertsen. Else Marie overtog i 1908 sammen med sin mand, Albert Zibrandtsen fra Sundbyvester, gården i Maglebylille efter hendes adoptivforældre. De blev gift i 1902. Gården var matrikel nr. 6 og blev kaldt Albert Tønnesens gård efter den sidste ejer, før end at gården blev revet ned, da lufthavnen skulle udvides.

SLÆGTSNAVNE

På grund af navneloven fra 1828 måtte faderens fornavn ikke længere bruges som slægtsnavn. Det bliver kaldt patronym. Mange værgede sig ved at have et fast slægtsnavn. Det ses særligt blandt gårdejere, jordbrugere og husmænd. Og det er også tydeligt i Tårnby Sogn. Derfor blev der vedtaget endnu en lov i 1857,

der påbød, at de ikke måtte bruge patronym. Børnene fik familienavnet Gjertsen, som i arkivalierne også staves Gertsen og Geertsen, i stedet for deres dåbsnavn Dirchsen, som viste, at de var deres fars søn eller datter. Det var dog først med folketællingen i 1890, at børnene har fået efternavnet Gjertsen, før da står der Dirchsen.

Navneloven blev indført for bedre at kunne registrere folk. Det var for at imødegå, at der var mange, som hed samme. Loven fik dog den modsatte effekt.

Også mange af fornavnene gik igen i slægt efter slægt. Det gjaldt både navne fra faderen og moderens slægter. Det kan derfor være uhyre vanskeligt at holde styr på de forskellige familiemedlemmer. Særligt er der i tilknytning til gården Ved Diget gengangere af Bodil, Anders og Peter samt Karen.

DIRCHS BØRN

Af Dirch og Marchens børn, som nåede voksenalderen, blev de øvrige gift og bosat rundt om i Tårnby Sogn. Ane blev gift i 1888 med Edvard

Svendsen fra Sundbyøster, hvor de boede. Bodil blev gift i 1893 med Hans Christiansen fra Maglebylille, hvor de slog sig ned. Anders blev gift i 1891 med Bodil – datter af Hans Ahrenkilde, som først hed Nielsen. Hun kom fra Sundby. De slog sig ned i Kastrup på gården Ved Diget.

OVERTAGELSEN AF VED DIGET

Den 5. november 1863 blev skødet mellem Chrilles Hansen og Dirch Gjertsen underskrevet. I folketællingen 1860 var Chrilles Hansen en ugift gårdejer med tre tjenestefolk. Han var da 66 år. Da han var uden kone og børn, var det nødvendigt at opsætte en meget konkret overdragelse af gården og de vilkår, han ville blive boende under. Det var længe før folkepensionen, så at være på aftægt var datidens måde at sørge for sig selv i alderdommen. Og dette skøde er et pragteksemplar med meget præcise beskrivelser af maden, boligen og opholdet. I skødet står der blandt andet, at køberen Dirch Gjertsen skulle sørge for en række ting

til sælgeren Chrilles Hansen: ”Han yder mig så længe jeg lever et godt og forsvarligt undertag, nemlig foruden fri bolig for ham i gården, spise og drikke i rigeligt mål og i det mindste af ligeså god beskaffenhed, som han selv med familie det nyder, samt enten ved hans eget bord eller udbragt i min stue, således som jeg til enhver tid måtte ønske det. Endvidere skal han sørge for mig med lys og varme, vask og renlighed, foruden klæder, pleje og opvartning samt når behov fri læge og medicin, hvorfor han ugentlig forud skal betale mig hver lørdag 1. er en rigsdaler. Endelig skal køberen, når jeg ved døden afgår, lade mig hæderlig og anstændige begrave efter landets skik.”

Det var, hvis alt gik godt. Hvis køberen af gården ikke overholdt sin forpligtelse med sælgers underhold, så havde Chrilles Hansen udførligt noteret alt, hvad der skulle til en god alderdom – helt ned til hvor meget mælk, sild og ost han skulle have og ikke mindst, hvilken kvalitet det skulle være.

”Skulle jeg imidlertid ikke finde mig tilfreds med at nyde mit ophold og underholdning in natura som foran anført skal køberen når som helst jeg forlanger det, lade indrette til fri og udelukkende afbenyttelse af mig i gården efter en længde af lejlighed af en stue på to fag med kakkelovn, et kammer, køkken med skorsten, pigekammer samt husrum med forsvarlig lukke til mit brændsel i, hvilken lejlighed jeg da er berettiget til at indflytte, hvad jeg måtte få brug for af det af køberen overdragne indbo, hvorfor bemærkes at værelserne skulle være forsvarligt og godt indrettet med bræddegulv og -loft, vinduer og døre. I stedet for føde og klæder er nu ifølge paragraf 2 skal køberen da yde mig forud årlig: 3 tønder god rug, som han lader male og bage, 4 skæppe bygryn, 1 skæppe boghvede, 1 skæppe havregryn, 2 lispund spædelys, at levere halvårlig forud hver 1. maj og 1. november, 8 kg fersk flæsk, 8 kg kød, 1 lispund ål og 1 lispund klipfisk i midten af november måned 1 ½ favn bøgebrænde og 1 amagerlæs tørv, inden 1. oktober samt en hørlærred og

en blålærred skjorte og et par blålærreds lagner.

Halvårlig en halvotting norsk spegesild og 1 lispund hollandsk ost hver 14. dag en otting godt øl, ugentlig 2 pund godt smør, ½ pund kaffebønner, ½ pund sukkerkandis, ½ pund røgtobak og 2 potter brændevin og daglig en pot sødmælk, som det malkes af koen.

Det tilhører, at den i paragraf 2 anførte omtalte til betaling af 1 rigsdaler ugentlig herefter forpligtelse med hensyn til begravelsen også gælder for dette tilfælde. Derfor skal køberen, når undertegnet efter denne pagt lønne og føde en pige til min opvartning.”

Desuden ønskede Chrilles Hansen også at have mulighed for at blive kørt til Tårnby Kirke eller til København.

”I hvert år skal køberen ti gange om året dog ikke i den travle høsttid og under forårsarbejdet kører mig til kirke eller til København, når jeg forlanger det.”

*Hele skødet for Ved Diget kan ses på www.taarnbybib.dk hvor også de forskellige måleenheder kan slås op.

Selve overtagelsen var sket et halvt år forinden. Det var formentlig til skiftedag. Der var skiftedag den 1. maj og 1. november. Her kunne tjenestefolkene skifte plads, men det var også en god dag at overtage en gård på.

Inden Chrilles Hansen gik på aftægt, havde han drevet gården siden 1815 – bare 20 år gammel. Han blev født 21. december 1795. Chrilles var søn af Hans Krillesen og Nille Pedersdatter, som var ejere af gården Ved Diget. Hans Kril-

lesen havde overtaget gården Ved Diget i 1791 efter sin mor, Karen Olsdatter, som havde haft gården siden hendes mand døde. Han hed Cornelius Hansen og han døde den 8. juni 1787. Cornelius havde overtaget gården i 1747. Det var altså tre generationer, der havde haft gården igennem 116 år.

I folketællingen 1834 drev Chrilles Hansen gården sammen med sin ugifte søster Karen Hansen, som blev født 1. april 1800. Hun var broderens husholderske, indtil hun døde.



Gårdspladsen på gården Ved Diget fyldt med fjerkræ, som også er en del af arbejdet på en gård – alt fra at fordre, bruge gødningen og hente æg samt til sidst at slagte dem.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6342

Karen Hansdatter, som hun blev døbt, døde den 16. juni 1851 af tæring. Det betegnede sygdomme som medførte vægttab som for eksempel tuberkulose, kræft og andre sygdomme, som gav vægttab. Hun blev 51 år. Hun blev af præsten beskrevet som den ugifte datter af afdøde gård-ejer Hans Chrillesen. Der var en ekstra tjenestepige med ved folketællingen i 1855, formentlig fordi Karen ikke længere levede og kunne hjælpe til. Den meget detaljerede af-tægtskontrakt bar frugt for Chrilles Hansen – han blev næsten 87 år. Han døde den 2. november 1882.

JORDEN

Ligesom i andre landsbyer blev der handlet jord. Det kunne afhænge af økonomien, hvor der blev købt mere jord i gode tider og solgt fra i dårlige. Nogle gange blev jorden også bare forpagtet. Jorden blev også opkøbt i forbindelse med at få mere regulære markstykker, ligesom arvesager og etablering af børnene i deres egne gårde kunne medføre salg og køb af jord. Til gården

Ved Diget hørte, som det kan ses af skødet fra 1863, også marker til, som lå i Maglebylille. Så jorden lå lidt spredt. For nogle betød det også, at man ville prøve at samle jorden.

Gjert Andersens gård og jord lå tre forskellige steder – alt sammen kaldet matrikel nr. 2a. Der var jorden mellem Kastrupvej og starten af Nordmarksvej, jorden ved Amager Strandvej og Skøjtevej og jorden direkte ved gården ved den tidligere Kastrupgårdsvej og Kastruplundgade.

Gjert Andersen solgte og købte også jord. Han udstykkede ud til Kastruplundgade. I 1853 var det matrikel nr. 2c og 2d, der blev solgt fra. I 1854 var det matrikel nr. 2e. I 1857 var det matrikel nr. 2f. Dermed kunne der bygges, og en del af handelsgaden blev skabt. De nye bygninger kom til at huse arbejdere og håndværkere. Landbosamfundet var ved at ændre sig.

Også ved stranden udstykkede Gjert Andersen. I 1862 blev matrikel nr. 2g solgt til Ouscher Petersen. Senere blev det til flere udstykninger. Også her blev der bygget boliger til mange familier blandt andet

også fiskere. De gule huse, der nu ligger på hjørnet af Amager Strandvej og Skøjtevej, bliver formentlig nedrevet inden længe.

Den 3. januar 1876 solgte Gjert Andersen matrikel 2a til sin søn, Dirch Gjertsen. Også denne jord gik videre til enken Marchen Gjertsen i 1894, som solgte til Jan H. Gjertsen i 1916. Ved salget af matrikel nr. 2a i 1876 fik to af Dirchs brødre en pengesum udbetalt, Peter født i 1850 fik 4.000 kr. og Adrian, som var bortadoperet, fik 1.000 kr.

Pr. 1. marts 1883 købte Dirch Gjertsen jord fra O.P. Bacher. Jorden gik videre til enken Marchen Gjertsen i 1894, da Dirch Gjertsen døde den 8. oktober 1894. Hun solgte matrikel nr. 1bk til handelsgartner Matthias P. Kristensen i 1908. Som det ses af disse få eksempler, skiftede jorden ejere i forhold til livsstadier.

SVENSK TJENESTEFOLK

Mange gårde på Amager brugte tjenestefolk fra Sverige. Det var ikke anderledes på gården Ved Diget. Det hed

sig dengang, at de svenske tjenestefolk var villige og billige – ofte set i modsætning til de københavnske tjenestefolk.

I Hovedstaden var mulighederne flere, så det var lettere at finde en ny og bedre lønnet plads. På grund af forholdene i Sverige med misvækst, sult og ringe udsigter til et godt liv søgte mange svenskere til bedre forhold – i Danmark og ikke mindst i USA. Det var særligt slemt i 1860'erne i Sverige, men udvandringen fortsatte i lang tid. Det betød billig arbejdskraft blandt andet til bønderne på Amager.

Dirch Gjertsen overtog Ved Diget i 1863 og har haft brug for tjenestefolk. I juli 1864 kom to svenske tjenestekarle til gården Ved Diget for at tjene. Det var Anders Åkesson og Niels Peterson Liung. Det kan ses ved at søge på arkivets database om af- og tilgangslisterne fra Tårnby Sogn for perioden 1855-1868. De kom begge fra Østraby, som ligger omtrent 10 km syd for Hörby. De har formentlig kendt hinanden og har kunnet støtte hinanden, da de tog til et andet land for at arbejde.

I folketællingen fra 1870 kan det ses, at der blev brugt en svensk tjenestepige og en tjenestekarl, der var fra København. Ti år senere fortæller folketællingen, at der var en ny svensk tjenestepige og en ny tjenestekarl, som denne gang var fra Frederiksborg. I 1890 var der to svenske tjenestefolk, som muligvis har været søskende. Det var henholdsvis tjenestepigen Sine Olsen på 22 år og tjenestekarl Nils Olsen på 24 år. Foruden endnu en tjenestekarl den 56-årige Rasmus Hansen fra Rye Sogn på Lolland.

Udover de tjenestefolk, der kan ses i folketællinger, var der mange flere, som ikke så tit kan ses i kilderne. Fra gården Ved Diget var der også andre tjenestefolk, som uventet dukkede op i arkivets database for svenske vielser fra 1701 til 1892. Det var den svenske tjenestepige Johanne Grønqvist. Hun blev gift med tjenestekarl Hans Petersen den 12. maj 1889 i Tårnby Kirke. Han blev født den 2. februar 1863 i Herlufmagle, hvor han i 1888 var flyttet fra København til Kastrup. Hun blev født den 15. maj 1869 i Bjørnstrup i Sverige



Syre- og gødningsfabrikken var en forurenende virksomhed – både for omgivelserne og for arbejderne. Her ses syrefabrikens kurve, der beskyttede glasballonen med kemikalier. Kurvene blev solgt til bønderne, som brugte dem til grøntsager.
Foto: Tårnby Stads- og Lokalkarkiv, B1505

og flyttede til Kastrup i 1886. Begge to tjente hos Dirch Gjertsen. Som vidner til brylluppet var blandt andet Dirchs søn, Peter Chrilles Gjertsen. Senere ses en 15-årig Anna Grønqvist i folketællingen fra 1890 som tjenestepige fra Sverige hos Peter Chrilles. Hun har formentlig være i familie med Johanne.

I folketællingen fra 1901 var de tidligere tjenestefolk lejere i Nordre Bygade – den nuværende Nordmarksvej. Her ses også deres børn – blandt andet Anna Marie Petersen født den 10. september 1889. Johanne var altså fire måneder henne,



Svend Gerner Larsen vasker grøntsager på gårdspladsen til gården Ved Diget 26-30. Bemærk kurven som var fra Syrefabrikken.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarliv, B6238

da hun blev gift. I 1906 ses den lille pige ikke længere i familien – kun hendes forældre og søskende. Hans Petersen arbejdede i 1901 på Kastrup Gødningsfabrik.

PETER CHRILLES

Dirchs ældste søn, Peter Chrilles, blev som skrevet født den 28. juni 1858. Han fik et lidt anderledes levnedsløb, og derfor kan han lettere følges i kilderne. I folketællingen 1880 var Pitter eller Peter Chrilles på Testrup Højskole ved Århus. Han blev gift med Neel Hedegaard den 28. november 1883.

Hun var datter af Christen Hedegaard, som dengang havde Fortgaard. Gården lå lige ved krydset Kastrupvej og Backersvej. Tidligere havde gården ligget i Sundbyøster, men var blevet flyttet ud og væk fra gård-rækken. Sundbyøsters gårde lå langs den nuværende Øresundsvej. Neel blev født den 17. april 1863.

Der var også en anden Neel Hedegaard, men hun blev født omkring 1854 og var datter af Hans Absalon Hedegaard. De to piger med navnet Neel var kusiner. I øvrigt var Hans Absalon Hedegaard ejer af Løjtgaard fra 1866 til 1874.

Da Peter Chrilles og Neels første barn, Hans, blev født den 21. december 1884, stod Peter Chrilles som landmand. Igen den 29. november 1889 da deres næste barn, Anna, kom til verden, var han opført som gårdejer. Også i folketællingen fra 1890 over Kastrup, stod han som gårdejer med tre tjenestefolk.

Hvad der siden skete, vides ikke, men han og familien kan findes i København i 1894, hvor Peter Chrilles var hestehandler. Selvom han var den førstefødte, så var det ikke ham, der overtog gården Ved Diget. Mon ikke han har overtaget hestehandlen efter sin far. Det skrev Rigmor Schäfer i alle tilfælde i sin erindring: ”Dirch Gjertsen havde en hestehandel på Vesterbrogade sammen med sin søn Pitter”. Han boede fra 1894 til 1907 i København – mest på Vesterbro. De flyttede meget i de 13 år, de var registreret som boende i København. Hele 11 gange skiftede de bopæl ifølge registreringerne på Peter Chrilles Gjertsen. På datteren Anna er der registreret yderligere tre adresser fra 1. maj 1906 til 1. november 1908, hvor hun

igen har samme adresse som forældrene. Så alt tyder på, at familien har flyttet endnu flere gange, da det er usandsynligt, at en 15-årig har kunnet leje en lejlighed. Flytningerne er bare ikke blevet registreret i faderens navn. Desuden viser folketællingen fra 1906, at Peter Gjertsen sammen med sønnen Hans er flyttet til gården Ved Diget. Her bor de hos Peters bror, Anders og hans familie. Det vides ikke, hvor Peters kone Neel befinder sig, eller hvor datteren Anna og de øvrige børn er.

Det er nok ikke gået så godt med forretningen. Det plejede at være årsagen til, at folk flyttede så mange gange. I København blev der bygget mange ejendomme indtil 1908. Dengang kunne folk bo gratis i de tre første måneder, efter ejendommen var bygget. Peter og Neel boede dog mindst et halvt år hvert sted.

I 1921 folketællingen findes Peter Gjertsen med familien på Schönbergsgade 11, 1. sal til venstre. Her var han vognmand. Foruden Neel boede tre af deres sønner også i lejligheden. Hans, født i 1884, var kusk og var kun logerende



Her ses Peter Chrilles Gjertsen på vognen trækkende med en hest. Han var først hestehandler og senere vognmand. Ellers står den øvrige familie foran gården Ved Diget – fra venstre: Jan Gjertsen, Anders Gjertsen og Bodil Karen Gjertsen. I haven står Marchen Pittersdatter og Bodil Christine Nielsen. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarliv, B3491

– normalt boede han i Kastrup. Også Dirk, fra 1892, var opført som kusk. Christian, der blev født i 1894, stod som vognmand. I 1925 boede Peter og Neel stadig på samme adresse, og han ernærede sig som vognmand. I lejligheden boede stadigvæk deres to ugifte sønner, Dirch og Christian, som var kuske hos deres far. Peter Chrilles Gjertsen døde den 8. januar 1929 fra adressen i Schönbergsgade 11, men blev begravet fra Tårnby Kirke af Pastor Strunge.

NAVNESAMMENFALD

Der var mange navnesammenfald.

”Der lå også en gård på hjørnet af Krostræde og Kastruplundgade. De hed også Gertsen, men de var ikke i familie med Dirch Gjertsen”. Det erindrede Rigmor Schäfer. Hans Gertsen var på dette tidspunkt ejeren. Til gengæld var hans kone, Ellen Hedegaard, i familie med Peter Chrilles Gjertsens kone, Neel. De var søstre. Hans blev født i 1847 og Ellen var fra 1860. De blev gift i 1882.

Gården var på matrikel nr. 8a, hvor Kastrup Kro tidligere havde været. Jorderne var på 1dd af Kastrup og 28 af Maglebylille.

ANDERS GJERTSEN

”Min bedstefar, Anders Gjertsen, var søn af Dirch Gjertsen. Han var gift med Bodil, datter af Hans Ahrenkilde Nielsen fra Sundby”. Det fortæller Rigmor i sin erindring. Anders blev født i 1860 og Bodil Christine blev født i 1868. Bodil Christine Nielsen blev født i Skelgårde, men hendes far fik senere en gård i Sundbyøster på hjørnet af Øresundsvej og Amagerbrogade. Familien tog senere navnet Ahrenkilde i stedet for Nielsen.

Anders Gjertsen og Bodil Christine Nielsen blev gift den 8. april 1891 i Sundby Kirke. Fem måneder efter blev Bodil Karen Gjertsen født. Så både mor og datter kom til at hedde Bodil.



Bryllupsbillede fra 1891. Anders Gjertsen og Bodil Christine Nielsen blev gift den 8. april 1891 i Sundby Kirke.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalkiv, B6343

I familien Gjertsen blev navnet Karen brugt i flere generationer.

”Min far drev gården fra han blev gift med min mor, Bodil. Min bedstefar døde i 1919 og var

Anders Gjertsen og Bodil Christine Nielsens barn:
Bodil Karen Gjertsen født 22. september 1891, død 9. juli 1963.

Parret fik ikke andre børn. Det var lidt usædvanligt at være enebarn på denne tid.

syg i flere år”. Det erindrer Rigmor Schäfer. Anders døde i 1919 på hospitalet. Bodil var enke i 28 år, inden hun døde i 1947.

HANS AHRENKILDE NIELSEN

Bodil Christine's far hed som sagt Hans Nielsen – senere Ahrenkilde. Foruden gårdejer var Hans Ahrenkilde også sognerådsformand, og det på et meget kritisk tidspunkt i Tårnby Sogns historie. Det var under den megen debat om adskillelsen mellem Sundbyerne og resten af Tårnby Sogn. Det var en turbulent tid. Sindene var i kog. Men da stort set alle havde familie i alle landsbyerne, så kan det ikke have været en let diskussion, om Sundby skulle blive i Tårnby Sognekommune, eller om Sundby skulle adskilles fra Tårnby. Det havde økonomiske konsekvenser, fordi skatten på landet blev lagt på hartkorn. Dengang hørte Sundby til landdistrikterne. Der var tusindvis af arbejdere og fattige folk, der slog sig ned i Sundby, fordi det var så tæt på hovedstaden og på grund af de mange fabrikker i området.

Der var derfor store udgifter til skoler, veje og fattighjælp. Kun ejere af jord som gård-ejere, jordbrugere og gartnere skulle betale til det.

Efter Sundby blev selvstændig i 1896, blev Hans Ahrenkilde Nielsen sognerådsformand for Sundby. Sognerådet sad med de økonomiske problemer, som de mange mindre bemidlede arbejdere, der slog sig ned



Hans Ahrenkilde, først var han sognerådsformand for Tårnby, da Sundby blev selvstændig sognekommune, blev han sognerådsformand her. Fotografiet er fra omkring 1894-1899.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B4639

lige uden for Københavns bygrænse, medførte. Ofte havde de også mange børn. På landet var der ikke de samme begrænsninger og regler, så der var blevet opført spekulationsbyggeri og forurenende virksomheder på Amagerbro og rundt om de to gamle landsbyer Sundbyøster og Sundbyvester. Det betød udgifter til fattigvæsenet, vejevæsenet, skolevæsenet og forsyningsvæsenet. Nu var der kun jordejerne i Sundbyerne til at betale, hvor der før også var dem fra Tårnby, Kastrup, Ullerup, Tømmerup og Maglebylille. Det var først i 1903, at indkomstskatten blev indført. København havde dog sin egen skattelov, som gjaldt frem til 1910.

BODIL OG BERNHARD

Bodil Karen Gjertsen boede hele sit liv på gården Ved Diget. ”Min far, Bernhard Larsen, var gift med Bodil Gjertsen. Hun var Anders Gjertsens eneste barn.” Bernhard og Bodil fik to børn Sven-Gerner Larsen og Rigmor Larsen. ”Vi var en stor familie med en

gammel oldemor, der døde 92 år gammel. Min bedstefar og mormor var der også – bedstefar døde i 1919, og mormor døde i 1946. Desuden var der to karle på gården og som regel også to unge piger”. Oldemor var Marchen Pittersdatter. Hun døde i 1926, syv år efter at hendes søn, Anders, var død.

For at have et landbrug måtte alle arbejde med. ”Mor gik i marken, som alle koner her på Amager”. Det skrev Rigmor Schäfer i sin lille erindring. Bernhard Larsen drev således gården videre sammen med sin kone. Da jorden blev solgt til Tårnby Kommune lige før 2. Verdenskrig, forpagtede Bernhard Larsen markerne. På et tidspunkt var Bernhard Larsen mellemhandler af grønt blandt andet ærter, som han solgte videre fra producenterne til et stort konservesfirma. For mange fra Amager var det ikke længere en mulighed at blive ved landbruget som generationerne før. Al for megen af jorden var blevet brugt til bebyggelse og til lufthavnsudvidelser. Sven Gerner Larsen fik dog jord i Tømmerup



Bagved lå sommerhuset Tovegård. Gården blev også kaldt Den Hvide Gård og Søndermarksgården. Her stammede Bernhard Larsen fra.
Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B2591

og blev gartner, hvor Rigmor valgte kontorvejen.

”Min far var født på Amager Strandvej på gården Tovegård”. Rigmor berettede om sin far Bernhard Jakob Larsen. Hans forældre var Frederik Larsen og Gertrud Jakobsen.

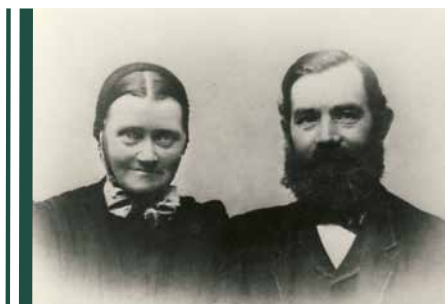
Det ser ud som om en særlig navneskik på Amager blandt landbrugere var udbredt. Moderens ungpigenavn blev givet videre til et af børnene. Gertruds far hed Jakob til fornavn. Således fik Bernhard nok også navnet Jakob. Det

Bernhard Jakob Larsen og Bodil Karen Gjertsens børn:

Sven Gerner Larsen født 8. oktober 1910

Rigmor Eivy Inge Larsen født 22. september 1917

Bernhard og Bodil blev gift den 28. juli 1910, hvorefter Sven Gerner blev født knapt 2½ måned efter.



Bernhard Larsens forældre, Frederik Larsen og Gertrud Jakobsen, boede på Tovegård. Fotograferet omkring 1900.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B4577

ses i mange familier. Det kan også være som et mellemnavn, at moderens slægtsnavn er blevet givet videre. Det ses i familien Hedegaard. Selvfølgelig blev slægtens fornavne også givet videre til næste generation – i alle tilfælde indtil starten af 1900-tallet. Det er derfor, der er så mange navnesammenfald. Bernhard Larsen blev ikke selv ejer af Tovegård, som hans far og mor samt hans farfar og farmor var. Gården, som var et lille jordbrug, havde været i slægtens eje siden 1868. Desuden havde de også ernæret sig af fiskeri. Bernhard Larsen kom derimod til at bestyre gården Ved Diget sammen med sin kone.

Bernhard Larsen var med i bestyrelsen for Amagerlands Producentforening og var kommissær for Sundbyernes, Tårnby og Kastrup Hesteforsikring i 1948, da han blev 60 år. Året efter blev foreningen for hesteforsikring nedlagt. Der var sikkert ikke længere så mange heste at forsikre.

FORRETNINGSLIVET

”I Kastruplundgade var der mange forretninger”. Nogle af disse forretninger og ejendomme var opstået efter Rigmor Schäfers tipoldefar Gjert Andersen havde solgt jord fra ud til Kastruplundgade. ”Forretninger i Kastruplundgade var Kul & Koks, Bendtsens Grøntforretning, slagter Stefensen, hvor de også boede og slagtede selv.”

”Bagved Kastruplundgade var Kastruplund – en stor kro og selskabslokaler, hvor den store sal med balkon var. Kastruplund var omgivet af en lille lund. Her blev holdt mange store fester. Her kom jeg til juletræ med den borgerlige forening, hvor vi dansede om juletræet – et nissepar underholdt. Vi fik slik og gaver,

samt julebolle med kakao. Der var flere sale. Fiskerne holdt karneval også i den store sal”. Også udenfor kunne man fornøje sig. ”Kastruplund havde en danseplads om sommeren, hvor der også var musik til. Fugleskydning blev der også holdt i haven om sommeren”.

SELSKABELIGHED

Rigmor voksede op i en tid, hvor der var mere tid til fritid, selvom hun også indimellem var hjælper i marken. Hun var meget sammen med veninder og venner. De tog også på ture

til Kastrup Fremme, på cykel til Tømmerup eller med telt på badetur til Dragør. Der blev også tid til svømning og kajak i Kastrup Kajak Klub.

”I Kastrup var der også anlagt en lille park – Kastrup Fremme. Så det var et lille hyggeligt sted. Der er også en mindesten endnu. Det meste er sløjfet og brugt til vej til lufthavnen.”

Der var også tid til selskabelighed. Det kunne være en lille tur for familien. ”I gamle dage gik vi til lufthavnen og drak kaffe hos Hammer i det gamle krudthus.” Der var også tid til fornøjelser, hvor det kun var



Fint eftermiddagsselskab med Rigmor Larsens venner og veninder foran mistbænkene i sommeren 1929.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6345



Sjakket af venner i anlægget Kastrup Fremme. Parken blev brugt til små udflugter. Fotograferet omkring 1932-1933.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalkiv, B6346

de unge, der var af sted. ”Vi havde også en lille biograf, som var ejet af Dirk Dirksen. Han og hans kone samt en medhjælper passede den. Den lå nede i Alleen, hvor der også var grøntforretning, sæbeudsalg, tøjforretning og en god bager i en basarbygning.”

Der var også tid til lidt større ferier, hvor i alle tilfælde Rigmor var af sted med familie og veninder. De var flere år til Bornholm og Kullen samt en enkelt gang til Hamborg i 1937. Ligesom der også var

mange ture til dyrehaven og ture med hestevogn for hele familien.

Også derhjemme var der stor selskabelighed. ”Vi var altid mange, da min oldemors børn kom her med deres familier. Min mormor havde også flere søskende, som også kom her med deres familier. Alle fødselsdage og højtidsdage blev holdt. Vi havde i vores havestue et stort bord, som kunne trækkes ud til 24 personer.”



Klassefoto af Bernhard Larsen fra gården, der senere kom til at hedde Tovegård, og Dirk Peter Dirksen fra Fortgaard. Senere blev han biografejer af den første biograf i Kastrup.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6347

SKOLETID

Rigmors skoletid var på privat skole. ”I Kastrup havde vi også en privat skole – Kastrup Kost- og Realskole. Her gik jeg i skole. Den var meget lille. Vi havde ingen gymnastiksal, så vi måtte gå til Kastrup Skole – drenge og piger sammen. Privatskolen holdt fester for os, vi var jo heller ikke så mange i hver klasse. Skolen var god. Jeg gik ud med realexamen, men så tror jeg, at skolen blev nedlagt.”

Der var selvfølgelig ikke kun skolegang. Indimellem var der tid til lidt leg af forskellig art. ”Kastrupgård havde jord helt ned til Alleen. Her endte den med slotsparken, så der var lukket ind til det hele. Inde i parken var der to store vandhuller med en lille bro over. Om vinteren kunne vi løbe på skøjter. Det var ikke for alle, men vi var jo naboer med stakit imellem.” Senere tog de unge også på ture.



Rigmor Larsens realklasse i et uformelt klassefotografi. Hun gik i Kastrup Kost- og Realskole.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6348

RIGMOR LARSEN

Rigmor blev gift med Knud Egede Schäfer. Han var fra Slagelse. De mødtes på deres fælles arbejdsplads, Dansk Plyds- og Møbelstoffabrik. Han var varemester og havde ansvaret for pudsestuen, hvor der arbejdede 30-40 damer med at ”pudse” stofferne og tæpperne. Rigmor var i lære på kontor på Plyssen.

Rigmor var den sidste ejer af Ved Diget af slægten Gjertsen, inden Tårnby Kommune overtog ejendommen.

Da Rigmor og Knud blev gift, kom de selvfølgelig meget på gården. Rigmor har skrevet: ”Vi var altid til jul på gården – både juleaften og 1. juledag. Siden vi flyttede hjem igen på gården, har vi altid holdt jul her som i gamle dage – både juleaften og 1. juledag”. Gården har således været rammen om mange begivenheder i familien. Gården ligger her stadigvæk, og et stykke af det gamle Kastrup kan således opleves endnu.

GÅRDENS FARVER

Fotografier af gården Ved Diget fra begyndelsen af 1900-tallet tyder på en gullig farve på selve stuehuset og med en hvid ramme rundt om vinduerne. Vinduerne var malet mørke, men nok ikke sorte. Det kunne være en mørk rød, blå eller grøn. Rigtig mange bygninger har kombinationer af røde vinduer og gul facade. Dog vides det ikke, om gården Ved Diget havde den farvesætning.

I Nicolaisens bog om Amager fra 1915 beskrives gårdens husfarver som lysegule med

døre og vinduer i grønne farver. Det kan dog blot være et modelune på Amager omkring den tid. Også før i tiden har der været mode i husfarver. Så flot som Kastrup Værk ser ud nu i en varm gul, har det ikke altid set ud. På de første malerier af Kastrup Værk har bygningerne været hvide - formentligt helt fra starten af.

Farverne er også en vigtig del af historien – især fordi Tårnby Kommune er ejer af gården Ved Diget.



Bernhard Jakob Larsens lastbil lastet med kurve fra Syrefabrikken siden brugt til spinat.

På siden står: Bernhard Larsen Telefon Kastrup nr. 10. Telefonnummeret Ks. 10 havde hans svigerfar; Anders Gjertsen, også i 1910 i Amager Vejviser. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6379



Slægten samlet foran gården Ved Diget omkring 1946. Igennem mange slægter havde gården rummet en storfamilie og været rammen om et familiedrevet landbrug.

Havekuglen i baggrunden var behandlet med kviksølv. De blev blandt andet fremstillet på Kastrup Glasværk. De var beregnet til at pynte i haven.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B6349

TÅRNBY STADS- OG LOKALARKIV

Du kan henvende dig til arkivet i bibliotekets åbningstid. Se åbningstiderne for biblioteket på www.taarnbybib.dk

En del materiale kan du finde i TÅRNBY-RUMMET på Tårnby Hovedbibliotek, Kamillevej 10

De lokalhistoriske fotografier fra Tårnby kan du se på www.arkiv.dk

Du kan se de lokalhistoriske udstillinger

MIDT PÅ AMAGER og KASTRUP GLAS på Kastrupgårdsamlingen, Kastrupvej 399
Se åbningstider på www.kastrupgaardsamlingen.dk

PERMANENTE og SKIFTENDE UDSILLINGER på Plyssen, Amager Strandvej 350
Se åbningstider på www.plyssen.dk